

**ВІД ГІМНАЗІЇ ДО УНІВЕРСИТЕТУ:
ІСТОРІЯ ОДНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ...**

[Рец.: Матеріали з історії Бердянського державного педагогічного університету/Упорядники: В. М. Константинова, І. І. Лиман. – Т.1–3. – К., 2006-2008]

“Це величний пам’ятник, поставлений старанням гарячих сердець...”, – так почав свою урочисту промову з приводу офіційного відкриття корпусу Бердянської чоловічої гімназії 3 лютого 1877 р. директор навчального закладу Ф. Вороний. Ці ж слова можна віднести й до виходу 130 років по тому в світ перших трьох томів археографічної праці з історії Бердянського державного педагогічного університету. Значення цього видання важко переоцінити – воно насправді стало не-оціненним внеском його авторів та меценатів до скарбнички фундамен-тальних видань з історії освіти в Україні. Кожен із томів містить ком-плексну добірку матеріалів, що дають можливість ознайомитись з осно-вними віхами історії навчального закладу в часи його функціонування в різних статусах – чоловічої гімназії (Том 1: остання третина ХІХ ст.;Том 2:1901-1919), педагогічних курсів і педагогічного технікуму (Том 3:1920-1935).

Серія запланована дійсно унікальна – подібних археографічних ви-дань з публікацією документів, присвячених історії навчальних закла-дів в Україні, та ще й виданих на такому високому науковому рівні об-маль. Вихід у світ такої серії безсумнівно характеризує збільшення ува-ги науковців до історії освіти в Україні крізь призму регіональних та ін-ституційних досліджень і є доброю тенденцією в напрямі підвищення якості видань з теми.

Перші три томи серії містять публікації спогадів, історичних запи-сок, діловодних та актових документів, статутів, газетних статей та інших джерельних матеріалів. Важливою складовою видання є ілюст-рації: фотознімки навчальних корпусів, види Бердянська, фотопорт-рети директорів, учителів та викладачів, учнів, випускників навчаль-ного закладу, документів, більшість яких були опубліковані вперше. Публікації супроводжує науково-довідковий апарат, який включає ко-ментарі, словники застарілих та рідковживаних слів, іменні та геогра-фічні покажчики, хронологічні переліки архівних документів, списки скорочень тощо.

Слід відзначити високий рівень роботи упорядників та ініціаторів видання – д.і.н. І. Лимана і к.і.н. В. Константинової, а також залучених до роботи над підготовкою публікацій магістрантів С. Вільовкіної, К. Іванової, Л. Москаленка, І.Дермана, В. та О. Коханенків, О. Сапронової, С. Матвєєвої та ін. Евристичні пошуки велись ними в Бердянську, Києві, Москві, Одесі, Сімферополі тощо – широкі геогра-

фічні межі такої роботи безумовно стали одним із найважливіших чинників досягнення загального успіху видання.

Неможливо оминати також надзвичайно високий технічний рівень видання, його загальну доступність – адже примірники всіх перших трьох томів оперативно були доставлені в найважливіші бібліотеки, освітні установи України. Також важливий момент – розміщення видання в мережі Інтернет, завдяки чому будь-який дослідник в змозі звернутись до виданих матеріалів.

Volodymyr Poltorak

***FROM HIGH SCHOOL TO THE UNIVERSITY:
ON HISTORY OF ONE EDUCATIONAL INSTITUTION...***

[Reference: Materials to history of the Berdyansk state pedagogical university/ I.Lyman, V.Konstantinova. – Т.1-3. – К., 2006-2008]